

prima instanță: Judecătoria Botanica mun. Chișinău
Judecător: V. Puica
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov

DECIZIE

7 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Dumitru Visternicean
Iuliana Oprea
Galina Stratulat
Nina Vascan

examinând cererea de recursul declarată de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică și

acțiunea reconvențională depusă de Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, intervenient accesoriu Întreprinderea municipală „Infocom” cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și s-a menținut hotărârea Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 30 martie 2016,

c o n s t a t ă :

La 26 august 2014, lichidatorul Societății pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului a depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației de

coproprietari în condominiu nr. 79 cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza contractului pentru folosirea energiei termice în apă fierbinte nr. 79 din 1 februarie 2009, încheiat între Societatea pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului și Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate de către Societatea pe Acțiuni „Termocom” în procedura falimentului la obiectele sale.

Menționează reclamantul că, conform pct. 3.1 al contractului nominalizat, calculele pentru energia termică erau efectuate în baza datelor aparatului de evidență a consumului de energie termică, prezentate de către Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 la Societatea pe Acțiuni „Termocom”, iar conform pct. 4.4 al contractului nominalizat, Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 era obligată să achite organizației furnizoare de energie termică lunar plata pentru energia utilizată, prin dispozițiile de plată ale reclamantei, conform tarifelor stabilite.

Susține că, din cauza neonorării obligațiilor contractuale prin neachitarea facturilor de plată pentru consumul de energie termică s-a acumulat o datorie la consumul de energie termică pentru perioada februarie 2013-mai 2014 în sumă de 281 556,32 lei.

Specifică reclamantul că, a expediat în adresa Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 reclamația nr. 79/7014 din 8 august 2014, prin care a solicitat achitarea benevolă a datoriei în sumă de 281 556,32 lei, însă nu a primit nici un răspuns.

Solicită Societatea pe Acțiuni „Termocom” încasarea din contul Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 în beneficiul său a datoriei pentru energia termică în sumă de 281 556,32 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25 februarie 2015 a fost dispusă înlocuirea Societății pe Acțiuni „Termocom” cu succesorul său în drepturi Societatea pe Acțiuni „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău (f.d. 112 verso vol. I).

La 25 februarie 2015, Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 a depus cerere reconvențională împotriva Societății pe Acțiuni „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale (f.d. 62-64 vol. I).

În motivarea acțiunii reconvenționale, Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 a indicat că, în baza contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 79 din 1 februarie 2009, Societatea pe Acțiuni „Termocom”, și-a asumat obligația de a livra energie termică în apă caldă până la hotarul de delimitare a

apartenenței de balanță, cu sarcina termică totală a consumatorului de 1,21963 Gcal/h.

Menționează că, conform pct. 1.2 al contractului enunțat, în relațiile sale reciproce legate de furnizarea, consumul și achitarea energiei termice, în situațiile și raporturile neprevăzute de prezentul contract, părțile se vor conduce de Legea cu privire la energetică nr. 1525-XIII din 19 februarie 1998, Regulamentul cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.434 din 09 aprilie 1998 și alte acte normative, care nu contravin legislației Republicii Moldova în vigoare.

Susține că, urmare a analizei unor condiții contractuale, s-a constatat că, acestea contravin prevederilor actelor normative enunțate, precum și ale altor acte, care reglementează domeniul dat, cum ar fi Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002.

Afirmă că, conform art. 1 din Legea cu privire la energetică, consumator este orice persoană fizică sau juridică care utilizează resurse energetice (totalitate a purtătorilor de energie utilizați în activități economice și menajere), iar conform pct.10 din Regulamentul cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, consumator de energie termică este persoana fizică sau juridică ce utilizează energia termică, pe bază de contract, în instalațiile sale racordate nemijlocit la instalațiile unui furnizor.

Relevă că, consumator de energie electrică, în cazul din speță, este consumator de tip urban, adică consumator care utilizează energia termică pentru încălzirea locuinței, a birourilor instituțiilor, a obiectelor social-culturale și pentru prepararea apei calde de consum.

Indică pîrîtul-reclamantul că, conform pct. pct. 17 și 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, achitarea plăților pentru serviciile comunale, dintre care fac parte și încălzirea caselor individuale, apartamentelor, încăperilor locuibile în cămine și încăperilor de uz comun din blocurile locative și cămine, se efectuează de către proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor prin instituțiile bancare și oficiile poștale.

Invocă pîrîtul-reclamantul că, pentru prestarea serviciilor comunale, exprimate prin încălzirea celor 214 apartamente ale blocului locativ nr. 21 din bd. Dacia, mun. Chișinău, aflat în gestiunea Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79, reclamantul-pîrîtul eliberează fiecărui proprietar luat în parte al apartamentelor

enunțate spre plată facturile respective, care sunt achitate în conformitate cu pct. 18 din Regulamentul menționat, în luna precedentă până la data indicată în factura de plată.

Menționează că, Societatea pe Acțiuni „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău pretinde în mod ilegal achitarea energiei termice livrate de către Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79, care nu utilizează resurse energetice.

Susține că, clauzele contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 79 din 1 februarie 2009, în special capitolul 4 „Condițiile și modul de efectuare a plăților” este lovit de nulitate absolută prin prisma prevederilor art. 220 alin. (1) din Codul civil, deoarece contravine prevederilor art. 1 din Legea cu privire la energetică, ale pct. 10) din Regulamentul cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice și pct. pct. 17 și 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă.

Solicită Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 declararea nulității absolute a capitolului 4 „Condițiile și modul de efectuare a plăților” din contractul de livrare – utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 79 din 1 februarie 2009 și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 6 mai 2015, Societatea pe Acțiuni „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău a depus cerere privind renunțarea la acțiune și încetarea procesului, deoarece Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 a achitat integral datoria pentru energia termică.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 6 mai 2015 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Întreprinderea municipală „Infocom” (f.d.114, verso).

Prin decizia Camerei Înregistrării de Stat privind înregistrarea modificărilor din 16 iunie 2015, s-a decis admiterea cererii de înregistrare a modificărilor, iar cuvintele Societatea pe Acțiuni „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău au fost înlocuite cu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” (f.d. 86, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 30 martie 2016, acțiunea inițială s-a respins și s-a încasat din contul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 8446,68 lei. S-a admis acțiunea reconvențională depusă de Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79, s-a anulat capitolul 4 „Condițiile și modul de efectuare a plăților” din contractul de livrare-utilizare a energiei termice nr. 79 din 1 februarie 2009, încheiat între Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 și s-a încasat din contul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” în beneficiul Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 cheltuielile de judecată în sumă de 100 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 1 noiembrie 2016, s-a respins apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și s-a menținut hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 30 martie 2016.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 aprilie 2017 s-a admis recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 1 noiembrie 2016 și s-a remis cauza la rejudecare în instanța de apel, deoarece prima instanță, contrar prevederilor legale nu a supus examinării cererea cu privire la renunțare la acțiune, iar instanța de apel examinând cauza nu a corectat această eroare (f.d. 213-221, vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2017, s-a respins apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și s-a menținut hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 30 martie 2016.

La 27 iulie 2017, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 240 vol. I).

La 24 octombrie 2017, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Recurentul, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios. Recurentul menționează că la examinarea cauzei în prima instanță, a depus cerere privind renunțarea la acțiune, însă instanța contrar prevederilor legale nu s-a expus asupra demersului.

Astfel renunțarea reclamantului la pretențiile ce formau fondul acțiunii a fost condiționată în limitarea ariei de expunere a instanței judecătorești la pretențiile rămase. La fel nu a fost stabilit că renunțul la acțiune dedus judecății ar putea afecta interesele societății sau ale statului.

Totodată recurentul indică că instanțele inferioare nu au indicat care drepturi ar fi fost încălcate prin admiterea cererii cu privire la renunțare la acțiune.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 29 noiembrie 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs Întreprinderii municipale „Infocom” și Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79

informându-i că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Până la examinarea cauzei, Întreprinderea municipală „Infocom” și Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 nu au depus referință la cererea de recurs, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” la 24 octombrie 2017 în termen din următoarele motive.

În procedura de filtru, instanța de recurs a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 4 iulie 2017 a fost expediată în adresa părților la 28 iulie 2017 (f. d. 240, vol. I), iar conform scrisorii de însoțire se confirmă faptul că recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la 25 august 2017 (f.d. 9, vol. II).

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurentul și intimatul au avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții v. Finlanda*, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, *Eriksson v. Suedia*, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, *Pönkä v. Estonia*, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34).

Suplimentar, în parag. 26 – 27 din decizia Curții Constituționale nr. 95 din 19 decembrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 444 din Codul de procedură civilă, Curtea a statuat că în cazul procedurilor care au ca obiect autorizarea unui apel sau care consacră verificarea unor aspecte de drept, și nu de fapt, sunt îndeplinite condițiile articolului 6 din Convenție chiar dacă instanța de apel sau de recurs nu oferă reclamantului posibilitate să se exprime în fața sa, în persoană. Iar, în esență nu este afectat accesul liber la justiție.

Verificând decizia contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2017 și hotărârii Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 30 martie 2016 cu dispunerea admiterii cererii de renunțare la acțiune și încetarea procesului în partea ce vizează acțiunea inițială și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii reconvențională, pentru motivele ce succed.

Referitor la acțiunea inițială depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, dispunând încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art.265 și 267.

După cum rezultă din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii, la 26 august 2014, Societatea pe Acțiuni „Termocom” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 25 februarie 2015, s-a dispus înlocuirea Societății pe Acțiuni „Termocom” cu succesorul său în drepturi Societatea pe Acțiuni „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău (f.d. 112 verso vol. I).

La 25 februarie 2015, Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 a depus cerere reconvențională împotriva Societății pe Acțiuni „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale (f.d. 62-64 vol. I).

La 6 mai 2015, Societatea pe Acțiuni „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău a depus cerere privind renunțarea la acțiune și încetarea procesului, întrucât Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 a achitat integral datoria pentru energia termică. Cererea menționată a fost semnată de către directorul general al societății Anatolie Lichii (f.d. 73, vol. I).

Prin decizia Camerei Înregistrării de Stat privind înregistrarea modificărilor din 16 iunie 2015, s-a decis admiterea cererii de înregistrare a modificărilor, iar cuvintele Societatea pe Acțiuni „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău au fost înlocuite cu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” (f.d. 86, vol. I).

Fiind investită cu examinarea prezentei cauzei, prima instanță prin hotărârea din 30 martie 2016, a respins cererea privind renunțarea la acțiune și a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”.

Instanța de apel prin decizia din 4 iulie 2017 a respins apelul depus de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și a menținut hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanțelor de judecată neîntemeiate, rezultate din aprecierea necorespunzătoare a circumstanțelor pricinii și aplicarea incorectă a normelor de drept material.

În conformitate cu art. 265 lit. c) din Codul de Procedură Civilă, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care reclamantul a renunțat la acțiune, renunțul fiind admis de instanță.

Sub acest aspect în speță se remarcă că, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, depunând cerere privind renunțarea la acțiune a indicat că în urma verificării creanțelor Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 a constatat achitarea integrală a datoriei, care constituie obiectul acțiunii (f.d. 73, vol. I).

Suplimentar este de menționat că prin cererea depusă, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a indicat și despre cunoașterea efectelor de renunțare la acțiune.

În conformitate cu art. 60 alin. (5) din Codul de Procedură Civilă, instanța nu va admite renunțarea reclamantului la acțiune, nici recunoașterea acțiunii de către pârît, nu va confirma tranzacția dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului.

Având în vedere faptul că renunțul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” la acțiune, nu contravine legii și nu încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite acest renunț de la acțiune.

Totodată, în conformitate cu art. 212 alin. (4) CPC, instanța de recurs consideră necesar de a explica părților în proces efectele admiterii renunțului la acțiune și încetării procesului stipulate în art. 266 alin. (2) CPC și anume că nu se admite o nouă adresare în judecată a aceleiași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

În acest context, Colegiul conchide că instanțele de judecată neîntemeiat și cu încălcarea prevederilor legale au respins cererea privind renunțarea la acțiune, cu invocarea faptului că la data examinării cauzei au fost schimbați administratorii, iar actualul director Eni Veaceslav nu a confirmat renunțarea, inclusiv nu a acordat dreptul special reprezentantului pentru a susține cererea privind renunțarea la acțiune și încetarea procesului.

Subsidiar la acest aspect, Colegiul notează că cererea cu privire la renunțarea la acțiune din 5 mai 2015 a fost semnată de către directorul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, Anatolie Lichii (f.d. 73, vol. I).

Sub acest aspect în speță se constată că cererea privind renunțarea la acțiune a fost prezentată instanței de către reprezentantul Evgheni Danu, care conform procurii

nr. 20j/77 din 20 ianuarie 2015 avea dreptul de a depune cerere în instanța de judecată (f.d. 78, vol. I).

Prin urmare, argumentele instanței că reprezentantul nu a avut împuterniciri de a solicita renunțare la acțiune nu pot fi reținute, deoarece cererea de renunțare la acțiune nu a fost semnată de către reprezentant, ci personal de directorul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, Anatolie Lichii, reprezentantul prezentînd doar cererea în instanța de judecată, împuternicire pe care o avea în baza procurii anexate la materialele cauzei.

Astfel, avînd în vedere împrejurările de fapt derulate cu prilejul examinării cauzei, instanța urma să se expună asupra cererii privind renunțare la acțiune și să pronunțe o încheiere motivată la data depunerii și examinării acesteia, or conform art. 212 alin. (5), (6) din codul de procedură civilă în cazul admiterii renunțării reclamantului la acțiune sau confirmării tranzacției, instanța judecătorească pronunță o încheiere prin care dispune încetarea procesului. Dacă respinge renunțarea reclamantului la acțiune ori recunoașterea acțiunii de către pîrît sau dacă nu confirmă tranzacția părților, instanța judecătorească pronunță în acest sens o încheiere motivată și examinează pricina în fond.

Suplimentar, în ceea ce privește schimbul de administratorii, instanța de recurs menționează că conform extrasului de Registru de stat al persoanelor juridice, nr. 317273 din 6 august 2015, în funcția de director general al Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” a fost înregistrat Eni Veaceslav (f.d. 87, vol. I).

Potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de judecată din 23 noiembrie 2015, reprezentantul Danu Evgheni a explicat instanței că, actualul director al Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” Eni Veaceslav susține cererea de renunțare la acțiune depusă de fostul director Anatolie Lichii, întrucît datoria a fost achitată integral de către Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79.

În acest sens, este de menționat că actualul director la Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” Eni Veaceslav nu a depus un demers prin care ar solicita anularea cererii depuse de fostul director al Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” Anatolie Lichii.

Dimpotrivă cu cele enunțate, actualul director al Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” Eni Veaceslav a eliberat procură, prin care împuternicește pe Anatolie Golban să reprezinte interesele societății în toate instanțele de judecată, inclusiv cu dreptul de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că renunțul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” la acțiune, nu contravine legii și nu încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite acest renunț de la acțiune.

Referitor la acțiunea reconvențională depusă de Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Astfel din analiza deciziei contestate sub aspectul legalității sale în raport cu limitele invocate în recurs rezultă că, la 1 februarie 2009, între Societatea pe Acțiuni „Termocom” în calitate de furnizor și Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 în calitate de consumator, a fost încheiat contractul de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 79, obiectul căruia fiind livrarea energiei termice în apă caldă de către furnizor, consumatorului pînă la hotarul de delimitare a apartenenței de balanță (f.d. 13).

În cadrul examinării acțiunii inițiale, la 25 februarie 2015, Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 a depus cerere reconvențională împotriva Societății pe Acțiuni „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” din Chișinău cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale (f.d. 62-64 vol. I).

În susținerea pretențiilor înaintate, Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 a invocat că clauzele contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 79 din 1 februarie 2009, în special capitolul 4 „Condițiile și modul de efectuare a plăților” este lovit de nulitate absolută prin prisma prevederilor art. 220 alin. (1) din Codul civil, deoarece contravine prevederilor art. 1 din Legea cu privire la energetică, al pct. 10) din Regulamentul cu privire furnizarea și utilizarea energiei termice și pct. pct. 17 și 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă.

Fiind investită cu examinarea cauzei, prima instanță prin hotărârea din 30 martie 2016 a admis acțiunea reconvențională depusă de Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 și a anulat capitolul 4 „Condițiile și modul de efectuare a plăților” al contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 79 din 1 februarie 2009.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 4 iulie 2017 a respins apelul depus de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și a menținut hotărârea primei instanței.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanțelor de judecată neîntemeiate, rezultate din aprecierea necorespunzătoare a circumstanțelor pricinii și aplicarea incorectă a normelor de drept material.

La caz, instanța de recurs reiterează că potrivit probelor anexate la materialele cauzei se confirmă faptul că, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a eliberat lunar în adresa Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79, contra semnătură și ștampilă facturi fiscale pentru energia termică livrată (f.d. 16-31, vol. I).

Astfel Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a recepționat facturile fiscale, fără a înainta careva obiecții.

La acest capitol, colegiul reiterează că eliberarea facturilor fiscale pentru energia termică livrată și recepționarea acestora denotă prezența raportului juridic între Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție specifică că contractul de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 79 din 1 februarie 2009 semnat prin manifestare a acordului de voință liber exprimat și neviciat de către Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 a instituit în beneficiul ultimei dreptul de a primi energie termică de la Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” pînă la hotarul de delimitare a apartenenței de balanță a rețelelor termice.

Respectiv, instanța de recurs consideră eronată concluzia instanțelor de judecată cu privire la anularea capitolului 4 „Condițiile și modul de efectuare a plăților” al contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 79 din 1 februarie 2009, or acest fapt ar genera menținerea obligațiilor Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” privind furnizarea de energie termică, fără dreptul de a solicita plata pentru energie termică livrată.

Suplimentar este de enunțat că conform art. 25 alin. (1) din Legea nr. 1402 din 24 octombrie 2002 privind serviciilor publice de gospodărie comunală, persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sînt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator.

Totodată, în conformitate cu art. 40 alin. (2) din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 privind energia termică și promovarea cogenerării, sectorul rezidențial, reprezentantul autorizat al consumatorilor din blocurile de locuit cu sisteme colective de alimentare cu energie termică, inclusiv din căminele și blocurile de locuit departamentale, este administratorul fondului locativ respectiv, care încheie un contract de furnizare a energiei termice cu furnizorul și repartizează lunar cantitatea de energie termică consumată între deținătorii de apartamente sau chiriași. Dacă în cadrul blocului de locuit sînt amplasate spații nelocuibile în proprietatea/folosința/gestiunea terților, furnizorul încheie contracte de furnizare a

energiei termice în mod separat cu fiecare proprietar/chiriaș/ gestionar al spațiilor nelocuibile, cu condiția instalării obligatorii a echipamentului de măsurare.

În concluzie, ansamblul acestor norme de drept urmăresc scopul de a concretiza că dreptul pretins în judecată de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” nu este opozabil decât subiectului cu care are încheiat contract, la caz Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79. Prin urmare, în cazul în care contractul există acesta nu poate fi ocolit sau ignorat cu rea-credință.

Mai mult decât atât, în realitate Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” are încheiat contract de livrare-utilizare a energiei termice cu Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79, în volumul stabilit de ambele părți, pînă la hotarul de delimitare a apartenenței de balanță. Conturile personale pe numele consumatorilor nemijlociți de energie termică sunt deschise la Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79.

În astfel de circumstanțe, instanța decelează că Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” nu are încheiate contracte cu proprietarii, chirasii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc. În concluzie între acești subiecți lipsește legătura juridică și ca rezultat raportul material litigios.

În acest context, se denotă a fi eronată concluzia instanțelor de judecată, potrivit căreia, gestionarul fondului de locuințe Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79, care de fapt, este investit cu drepturi și împuterniciri pentru executarea obligațiilor ce țin de administrarea, întreținerea și exploatarea fondului de locuințe, poate fi în relații contractuale cu operatorul doar ce ține de prestare a serviciilor comunale ale imobilului și răspunde civil doar pentru volumul serviciului facturat în baza contractului și nedistribuit spre plată consumatorilor, dar nu și pentru cel distribuit și neachitat de către consumator.

Or, reieșind din prevederile art. 2 din Legea nr. 1402 din 24 octombrie 2002, privind serviciilor publice de gospodărie comunală, însăși Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 este operatorul, care dispune, dirijează, exploatează și întreține un sistem public de gospodărie comunală și furnizează consumatorilor servicii publice de gospodărie comunală în baza unui contract.

Calitatea Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 de operator în sensul prevăzut de art. 2 din Legea nr. 1402 din 24 octombrie 2002 pentru serviciile comunale de alimentare cu energie termică pentru proprietarii, locatarii și chiriașii apartamentelor reiese și din prevederile Legii cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015.

Astfel în conformitate cu art. 51 alin. (1) din Legea enunțată, prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale pentru proprietari sau locatari se efectuează în baza contractelor încheiate direct între prestatorii de servicii și proprietari sau locatari. În cazul în care contractul, din motive tehnice, nu poate fi

încheiat direct cu proprietarii/locatarii, acesta se încheie între prestatorii de servicii și administrator (asociația de proprietari în condominiu), care, la rândul său, încheie contracte cu fiecare proprietar/locatar.

Pentru a răspunde exigențelor articolului enunțat, colegiul conchide că, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” avînd încheiat contract de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 79 din 1 februarie 2009 cu Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79, ultima distribuie energia termică prin prestare de serviciu de alimentare cu agent termic către proprietarii/posesorii de locuințe și încăperi izolate din blocurile locative.

Obligația respectivă a Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 reiese și din capitolul 2 pct. 2.3 al contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 79 din 1 februarie 2009, conform căruia consumatorul asigură livrarea energiei termice tuturor subconsumatorilor, amplasați în blocurile locative și încăperile nelocuibile din blocurile aflate la balanța sa, cu care încheie contracte corespunzătoare în modul și în condițiile stabilite de legislația în vigoare.

În subsidiar, în temeiul pct. 17, 18 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, se menține obligația proprietarilor, chiriașilor și posesorilor de locuințe de a achita plata pentru serviciile de alimentare cu energie termică către Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79, care la rândul său urmează să efectueze plata pentru energia termică în baza contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 79 din 1 februarie 2009 încheiat cu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”.

Acest fapt rezultă și din pct. 5.1.12 a contractului enunțat, potrivit căruia Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 este obligată să asigure la timp de către subconsumatori și să aplice față de aceștia măsuri de influență pentru plata neîntîrziată a facturilor, în conformitate cu legislația în vigoare.

Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiată concluzia instanțelor de judecată în ceea ce privește redicționarea obligației de plată a energiei termice în sarcina consumatorului și nu a gestionarului de locuințe. Or, subiectul responsabil de încheierea contractelor de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă cu furnizorul de energie termică este anume administratorul/gestionarul fondului locativ, la caz Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79.

Pe cale de consecință, colegiul decelează că nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 220 Cod civil în vederea declarării nulității capitolului 4 al

contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 79 din 1 februarie 2009 .

În conformitate cu art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

Potrivit art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În conformitate cu art. 97 alin. (2) din Codul de procedură civilă dacă reclamantul nu-și susține pretențiile din cauza faptului că au fost satisfăcute benevol de către pîrît după intentarea acțiunii, instanța, la cererea reclamantului, îl obligă pe pîrît să compenseze acestuia toate cheltuielile de judecată suportate în legătură cu intentarea procesului, inclusiv suma convenită pentru asistență juridică.

Art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporțional părții admise din acțiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Potrivit pretențiilor înaintate, reclamantul Societatea pe Acțiuni „Termocom” a solicitat încasarea din contul Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 în beneficiul său a datoriei pentru energia termică în sumă de 281 556,32 lei și a cheltuielilor de judecată. Prin urmare, litigiul supus judecării este unul patrimonial.

După cum rezultă din actele cauzei, achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 8446,68 lei a fost amînată, deoarece reclamantul se afla în procedura falimentului.

Ulterior la depunerea cererii de apel și recurs, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a achitat taxa de stat în mărime de 6460 lei și 4273,34 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. M1IP-2100 din 7 iulie 2016 și ordinul nr. 4822 din 29 decembrie 2016, anexate în original la materialele cauzei (f.d. 152, 190, vol. I).

Avînd în vedere faptul că instanța de recurs a admis recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termocom”, a casat decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, în conformitate cu prevederile legale enunțate, urmează a fi încasat din contul Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 8446,68 lei. Totodată urmează a fi încasat din contul Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel și recurs în sumă de 10 733,34 lei.

Pentru considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite

recursul declarat, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2017 și hotărârea Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 30 martie 2016, de a admite renunțul la acțiune a Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” și de a dispune încetarea procesului în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică și de a respinge ca fiind neîntemeiată acțiunea reconvențională depusă de Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, intervenient accesoriu Întreprinderea municipală „Infocom” cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale cu încasarea din contul Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 8446,68 lei și din contul Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termocom” taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel și recurs în sumă de 10 733,34 lei.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. d), b), 97 alin.(2) din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2017 și hotărârea Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 30 martie 2016, în partea respingerii cererii de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică și se emite în această parte o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care:

Se admite renunțarea Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” de la acțiune.

Se dispune încetarea procesului în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică.

Se explică părților că nu se admite o nouă adresare în judecată a aceleiași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 4 iulie 2017 și hotărârea Judecătoriai Botanica mun. Chișinău din 30 martie 2016, în partea admitterii acțiunii reconvenționale depusă de Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, intervenient accesoriu Întreprinderea

municipală „Infocom” cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale și se emite în această parte o nouă hotărâre prin care:

Se respinge ca fiind neîntemeiată acțiunea reconvențională depusă de Asociația de coproprietari în condominiu nr. 79 împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, intervenient accesoriu Întreprinderea municipală „Infocom” cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale.

Se încasează din contul Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 în beneficiul Statului taxa de stat în sumă de 8446 (opt mii opt patru sute patruzeci și șase), 68 lei.

Se încasează din contul Asociației de coproprietari în condominiu nr. 79 în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel și recurs în mărime de 10 733 (zece mii șapte sute treizeci și trei),34 lei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Dumitru Visternicean

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Nina Vascan